ТУГАН ЯК
РОДНОЙ КРАЙ

ГАЗЕТА СЕВЕРО-ЗАПАДА ОРЕНБУРГСКОЙ ОБЛАСТИ № 12 (27) 22 ИЮНЯ 2010

Встреча на Оренбургской земле

Как уже сообщалось в средствах массовой информации, 15 июня состоялось торжественное вступление в должность нового Губернатора Оренбургской области Юрия Берга. На это мероприятие прибыл Премьер-министр Республики Татарстан Ильдар Халиков. Вместе с ним Оренбург посетил Председатель исполкома Всемирного конгресса татар Ринат Закиров.

Высоких гостей в аэропорту встречали депутаты Законодательного Собрания Оренбургской области Ильдус Давлятов и Ильдар Насыбуллин, а также и.о. заместителя председателя Правительства — министра сельского хозяйства, пищевой и перерабатывающей промышленности Оренбургской области Сергей Соловьев.

Гости из Татарстана побывали в татарском драматическом театре имени Файзи и встретились с представителями национальной общественности оренбуржья.

Ильдар Шафкатович Халиков в своем выступлении выразил надежду, что новый губернатор области станет больше внимания уделять проблемам татар проживающих в регионе и способствовать развитию их культуры, языка, традиций.

Гости привезли с собой подарки, в свою очередь оренбуржцы тоже не остались в долгу. И. Давлятов и И. Насыбуллин вручили Премьер-министру и председателю ВКТ оренбургские пуховые платки и памятные книги.

Затем гости отправились на церемонию инаугурации Губернатора Оренбургской области.

На снимке: И.Давлятов, С.Соловьев, И.Халиков, И.Насыбуллин.

Үзебезнең гәзитебез

Шушы көннәрдә, барлык почта элемтә бүлекләрендә 2010 елның икенче ярты еллыгына гәзит һәм журналларга язылу кампаниясе бара. Матвеевка районы Иске Әшер авылы почта мөдире Нәсимә Миннәхмәт кызы Гомәрова әйтүе буенча, авыл халкы күмәк басмаларга языла.

Иске Әшер авылы халкы арасында "Атна", "Юлдаш" гәзитләрен халык түземсезлек белән көтеп ала. Үзебезнең яраткан "Туган як" гәзитен дә авылдашлар сөенеп укый. Аның язылу хакы да бик арзан: нибары 94 сум 500 тиен генә.

Әммә, гәзит битләреннән укып, таң калдык: нишләп үзебезнең төбәктә чыгып килгән, бердән-бер татар гәзитенә почта хезмәткәрләре язылуны тоткарлыйлар икән? Нишләп гәзитнең язылу хакында почта бүлекләренә бик соңлап кына игълан иткәннәр?

Үзебезнең татар телендә чыгып килгән гәзиткә каршы килү, бу хакта дөрес нәрсә түгел.

Киләсе язылу кампаниясендә мондый аңлашылмаучылык булмас дигән ышанычта каласы килә.

Артур НИЗАМОВ,
Матвеевка районы.

САБАНТУЙЛАР ҖИТСӘ, ГОРУРЛАНАМ ХАЛКЫМ БЕЛӘН

Ил буйлап сабантуйлар атлый. Менә инде Әсәкәй районына да чират килеп җитте. Җәйнең ямьле бәйрәме биредә 12 июньдә үтте. Бу көнне дәүләтебездә Рәссәй көнен билгеләп үттеләр, ә әсәкәйләр, аннан башка Район көнен һәм хезмәт туен да бәйрәм итте. Милләтнең күркәм бәйрәмнәрнең берсе интернациональ бәйрәмгә әйләнеп барабара, үзенчәлеген югалтмый микән соң? Күпмилләтле Әсәкәй халкы моңа тәгәл җавап бирә. Һәм ул нәкъ шушы көндә ачыкланды.

Бәйрәмне район башлыгы Николай Макаров ачып җибәрде, эстафетаны татарлар башкаласыннан килгән атаклы шәхесләр дәвам итте. Әсәкәй халкын бәйрәм белән котлар өчен Татарстаннан зур кунаклар килгән иде. Бөтендөнья татарлар конгрессының башкарма комитеты вәкиле Гөлназ Шәйхи һәм Татарстанның атказанган артисты Фердинанд Сәләхов әсәкәйләрне котлап, Казаннан күп сәламнәр алып килгән иде.

Халык үзенең уңган халык икәнен эш һәм бәйрәм белән исбатлый ала. Язгы җир эшләре тәмамлангач, бераз уйнап алырга да мөмкин.

Сабантуйның күркәм күренешләре — ат чабышы белән милли көрәш. Ата—бабаларыбыз рухын саклаган бу бәйгеләр милләтебезнең көчен, тырышлыгын күрсәтә. Бәйрәм атлар чабышыннан башланып китте.

Ат ярышын кем караган, аның күңелендә дә чабышкы ат бии диләр. Җырсыз, биюсез сабантуй булмый. Шуңа күрә дә сәхнә кырыена гадәттәгечә күп халык җыела. Ак яулыклы апалар, төбәтәй кигән абыйлар, кечкенә балалар да татар моңына битараф кала алмый. Биредә Виолетта Валишина, Ришат Мухаметзянов, Элеонора Дәүләтова, "Чишмә" ансамбле кебек Әсәкәй йолдызлары чыгыш ясады. Яковлевка, Рязановка, Солтангол авылы җыр осталары да үз сәләтләрен күрсәтмичә калмады.

Казаннан килгән моңлы тавышлы кунаклар бәйрәмгә ямь өстәде. Рөстәм Закиров Әсәкәйгә беренче килми инде. Тамашачыга да ул күптәннән таныш, аның җырлары халыкка бик якын. Казаннан тагын бер кунак — яшь җырчы Гөлгенә Калимуллина. Ул үзенең көчле тавышы белән барлык килгән халыкны таң калдырды. Гөлгенәгә дә безнең тамашачы бик ошады: җырларына кушылып җырлаулары, сәхнә түренә менеп биюләре кызга хуш килде.

Әсәкәй сабантуйның үзенчелекләрнең берсе — милли ихаталар. Районда татулыкта, дуслыкта бик күп милләт яши. Шуларның мәдәниятләре белән таныштырган бәйге сабантуй кунакларына бик охшаш. Ел саен бу "өйләр" янына бик күп кеше җыела: берсе фотога төшә, икенчесе чигүләр карый, өченчесе пешә-пешә кайнар чәй эчеп утыра. Заглядин, Иске Мөәмин, Солтангол, Красная Горка, Чкалово, Лекаревка, Карамал авыллары һәм "Чишмә" ансамбеле осталары үз кунакчылыгын күрсәттеләр. Казах, чуваш, мордва, рус, татар халыкларының ничек яшәгәнен, йортларын ничек җыештырганын биредә күрсәтелгән иде. Тәрәзәдә — чигелгән сөлгеләр, идәндә — суккан паласлар, өй түрендә — бишек, өстәлдә — милли ризык, хуҗабикәләрнең йөзләрендә — ягымлы елмаю. Ә ихата түрендә самавыр кайнап утыра, авыз суларын китерерлек пылау пешә.

Жюри әгъзаларына иң яхшыларын сайлап алырга бик кыен булды. Әммә, бәйге — бәйге инде ул. Нәтиҗәдә, иң күркәм ихата — район мәдәният йорты әзерләгән каралтысы булды. Мондый чараларның зур мәгънәсе — алар милләткә югалмаска ярдәм итә, әби — бабайларыбыздан калган йолаларны саклап калырга көч бирә.

Батырлар көрәш келәменә җыела. Мәртәбәле хөкемдәрләр иң көчлесен, иң уңганын, иң тапкырын алар арасыннан сайлап алырга тиешләр. Кыскасы, баш бүләккә ия булган көрәшчене билгеләргә кирәк була. Сабантуй батырын быел «ВАЗ-2107» машинасы көтеп тора иде. Аны бүләк итеп куярга "Алга" АҖ, Ришат Галимов- крестьян-фермер хуҗалыгы башлыгы, Әсәкәй нефть компаниясе, Әлмәттән "Ямбулойл" җәмгыяте зур ярдәм күрсәттеләр.

Һәм ниһаять, мәйданда көрәш башланып китте. Җыелган тамашачылар монда килүләренә бердә үкенмәгәннәрдер дип ышанасы килә. Көчле егетләр, матур алымнар җан атучыларны кыздыра гына барган. Быел көрәшчеләр арасында бер кыз да пәйда булды. Малайларга чакыру биргән Луиза Сөләйманова җыелган халык тел шартлатып карадылар. Кызганычка каршы финал ярышында кыз беренчелекне Петр Луценковка бирде. Тамашачылар малайны джентельмен адымга бик үгетләсәләр дә, Петя үз авырлыктагы үлчәүләрдә батыр исеменә ия булды.

Балаларга да, аксакалларга да көрәш мәйданында урын табылды, әммә, бил алышуны карарга килгәннәр абсолют батырын билгеләүче ярышларын көтеп алды.

Нәтиҗәдә, машинага утырып китүче батыр — Заглядин егете Алибек Ахметов булды. Беренчелек өчен ул Артем Горбенко белән көрәште. Артем бик нык каерышса да, данлыклы Алибек бер алым белән генә, чиста җиңүне яулап алды. Өченче урын бүләкләрен Ахметовның авылдашы Георгий Боярков алып китте.

Көрәш мәйданыннан бераз читтәрәк кул көрәштерделәр, гер күтәрделәр, баганага менделәр. Биредә дә иң көчлеләрне бүләксез калдырмадылар. Әммә, элек-электән безнең халык мал өчен түгел, ә дан өчен көрәште. Киләчәктә дә алай булыр дигән өметтә каласы килә.

Соңгы вакытта сабантуй бетә дип, зарланучылар артты. "Сабантуй миллелеген югалта", "Спорт бәйгесенә әверелеп бара", — диючеләр дә күп. Әйе, Алтын Урда чоры сабантуе 21 гасыр сабантуе белән чагыштырып та булмый, ләкин бәйрәмнәр уздырыла, татар халкы аңа җыела. Менә Әсәкәй җирендә дә хезмәт туе инде 19 тапкыр үткәрелде. Киләсе елларда да туганнар җыелышып, бәйрәм итеп, күңелләрне күтәреп сабантуйлар дәвам итсә иде.

Алсу ХАФИЗ.